

[Undervisningsministeren.]

værker, som af Island omfattes med særlig veneration, nemlig Flatøbogen og Den ældre Edda. Til gengæld beholdes i dansk besiddelse Snorres Edda — Den yngre Edda — og Njals Saga.

Den således foreslåede ordning vil medføre en afgivelse af meget anselig karakter såvel kvalitativt som kvantitativt, og Island vil herved komme i besiddelse af sin kulturarv.

Der har været foretaget en skønmæssig gennemgang af de danske håndskriftsamlinger, og det er i lovforslagets bemærkninger anført, hvorledes den foreløbige talmæssige opgørelse af den islandske del af samlingerne stiller sig. Før end udleveringen kan effektueres, må en nøjere sagkyndig prøvelse finde sted med deltagelse af såvel danske som islandske videnskabsmænd. De tvivlsspørgsmål, som måtte opstå, foreslås henlagt til afgørelse af den danske statsminister efter forhandling med den danske og den islandske undervisningsminister.

Det resultat, som herefter nås, må være endeligt og uigenkaldeligt, således at der ikke i fremtiden kan rejses noget krav om udleveringer til Island fra danske samlinger eller arkiver. En bestemmelse herom vil blive optaget i den traktat, som foreslås indgået mellem de to lande angående sagen. I traktaten vil i øvrigt blive truffet bestemmelse om de praktiske forhold vedrørende udleveringen.

Da den foreslåede afgivelse af håndskrifter er af så omfattende karakter, og da afgørelsen af Danmarks og Islands mellemværende i denne sag er af så indgribende betydning for begge lande, har regeringen anset det for rigtigt, at spørgsmålet afgøres ved en i lovsform truffen beslutning.

Det er mit håb, at folketinget vil dele regeringens syn på denne sag og føle det som et billighedshensyn, Danmark skylder Island, at imødekomme dets ønsker om håndskrifternes udlevering. De islandske håndskrifter bringer bud om et lille folks tusindårige kultur, som har beriget hele verden. Danmark, som selv er så rigt på nationale minder, må i nordisk samfølelens ånd have råd til at hjælpe Island til generhvervelse af dets storladne nationale arv.

Jeg anbefaler lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Udenrigsministeren (J. O. Krag): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om afslutning af en traktat mellem Danmark og Island om overførelse af dele af Den arnamagnæanske Stiftelses håndskrifter til forvaring og forvaltning af universitetet i Reykjavik.

Vedrørende forhistorien til traktaten, som det er hensigten snarest at undertegne her i København, tillader jeg mig at henholde mig til undervisningsministerens udtalelser i forbindelse med fremsættelsen af forslag til lov om ændring i fundats af 18. januar 1760 for Arne Magnussens Legat (Den arnamagnæanske Stiftelse). Idet jeg henviser til bemærkningerne til forslaget, vil jeg gerne fremhæve, at det i udkastet — med hvis tekst den islandske regering er indforstået — utvetydigt fastslås, at Islands regering betragter spørgsmålet om overførelse til Island af de i Danmark beroende håndskrifter og andre nationale mindesmærker af enhver art som endeligt afgjort. Endvidere vil jeg påpege, at traktatens bestemmelser er således udformet, at der ikke griebes forstyrrende ind i arbejdet med udarbejdelse af en ny islandsk ordbog, idet visse håndskrifter forbliver her i landet i det omfang, deres fortsatte tilstedeværelse anses for nødvendig for arbejdets tilendebringelse, dog ikke ud over 25 år. Jeg anser det endelig for værdifuldt, at der i traktaten er optaget en bestemmelse, der sikrer den gensidige adgang til lån af håndskrifterne i det omfang, der er brug for dem i den videnskabelige forskning.

Ud fra ønsket om at bekræfte og bestyrke det gode forhold og den nordiske samfølelse mellem Danmark og Island anbefaler jeg hermed traktaten til det høje tings velvilje og hurtige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks ratifikation af den under 27. marts 1961 i Helsingfors undertegnede overenskomst om dannelse af en Sammenslutning mellem medlemsstaterne i Den europæiske Frihandlssammenslutning og republikken Finland